

رهنمودهای فرماندهی و مدیریت

مروری بر اصول فرماندهی و مدیریت از دیدگاه
اسلام و سراد با سخنانی برجسته
از بزرگان علم مدیریت

مؤلف: مرتضی خناری

۱۳۹۸

غفاری، مرتضی، ۱۳۶۵ -
 رهنمودهای فرماندهی و مدیریتی: مروری بر اصول
 فرماندهی و مدیریت از دیدگاه اسلام همراه با
 سخنانی برجسته از بزرگان علم مدیریت/ مولف
 مرتضی غفاری.

امل: اودیسسه، ۱۳۹۸.
 ۱۳۰ ص: ۱۴/۵ × ۲۱/۵ سم.
 ۹۷۸-۶۲۲-۶۷۶۳-۰۰

فیبا:
 کتابنامه.
 مروری بر اصول فرماندهی و مدیریت از دیدگاه اسلام
 همراه با سخنانی برجسته از بزرگان علم مدیریت.
 فرماندهی -- جنبه‌های مذهبی -- اسلام
 Command of troops -- Religious aspects -- Islam :
 مدیریت (اسلام)
 Management -- Religious aspects -- Islam :

رهبری (اسلام)
 Islamic leadership:

BPF/۲۲۱:
 ۲۹۷/۴۸۲۲:
 ۶۱۱۱۱۶۹:

سرشناسه
 عنوان و نام پدیدآور

مشخصات نشر
 مشخصات ظاهری
 شابک
 وضعیت فهرست نویسی
 یادداشت
 عنوان دیگر

موضوع
 موضوع
 موضوع
 موضوع
 موضوع

ردیف
 ه. بندی
 شماره شناسایی ملی

ISBN:978-622-6763-37-0

شناسنامه کتاب:

نام کتاب:

مروری بر اصول فرماندهی و مدیریت

(مروری بر اصول فرماندهی و مدیریت از دیدگاه اسلام
 همراه با سخنانی برجسته از بزرگان علم مدیریت)

مرتضی غفاری

نسیم وحدتی

نسیم وحدتی

شهرام فیروزی

۱۰۰۰ نسخه

اول - ۱۳۹۸

اودیسسه (www.odysse.ir)

گاندی

۲۵۰۰۰ تومان

نویسنده:

طراح جلد:

ویراستار و صفحه‌آرا:

ناظر چاپ:

شمارگان:

نوبت چاپ:

ناشر:

چاپ و صحافی:

قیمت:

شابک:

۹۷۸-۶۲۲-۶۷۶۳-۰۰

حق چاپ محفوظ است.

مرکز پخش: آمل، پخش کتاب اودیسسه (فیروزی ۰۹۱۱۱۲۷۵۲۲۷ - ۰۱۱۴۳۲۲۰۱۴۱)

فهرست مطالب

۱۱	مقدمه
۱۳	ترجمه باب ۵۱ تا ۵۲ از کتاب الاغ
۱۶	(۱) ضرورت خود رازی
۱۷	(۲) اخلاق رهبری (روش برخورد با مردم)
۱۷	(۳) پرهیز از غرور و خفا پس از پیروزی
۱۸	(۴) مردم گرایی، حق گرایی
۱۸	(۵) ضرورت راز داری
۱۹	(۶) جایگاه صحیح مشورت
۱۹	(۷) اصول روابط اجتماعی رهبران
۲۰	(۸) شناخت اقشار گوناگون اجتماعی
۲۸	(۹) اخلاق اختصاصی رهبری
۲۸	(۱۰) اخلاق رهبری با خویشاوندان
۳۰	(۱۱) روش برخورد با دشمن
۳۱	(۱۲) هشدارها

اصل‌های مدیریتی در قرآن و نهج‌البلاغه

- ۴۳
 ۴۵ صبر و تحمل (سعه صدر)
 ۴۷ راستگویی (صداقت)
 ۴۸ امانتداری
 ۵۰ آگاهی و تخصص (علم)
 ۵۲ پرهیزگاری (تقوا)
 ۵۳ عدالت (قسط)
 ۵۴ دوری از بدرفتاری
 ۵۵ مهربانی (رافق)
 ۵۶ برخورد مناسب با دشمنان و دوستان
 ۵۸ توجه به وضع معیشتی کارکنان (فقر زدایی)
 ۵۹ مصمم بودن در اجرا (ثبات)
 ۶۱ توانایی انجام دهی و حفظ جامعه (وحدت)
 ۶۲ نظم و انضباط
 ۶۴ تعهد در برابر هدف (آرمان‌گرایی)
 ۶۵ خودشناسی
 ۶۶ آگاهی از تحولات اجتماعی
 ۶۷ پاک‌سازی محیط از چاب‌لوسان
 ۶۸ رفتار ملایم
 ۷۱ انتقادپذیری
 ۷۱ رعایت اعتدال در امور
 ۷۳ تشویق و تنبیه
 ۷۵ حفظ اسرار و رازداری

۷۶.....	آینده‌نگری و عاقبت اندیشی
۷۸.....	حسن سابقه
۷۹.....	تجربه و آزمودگی
۸۰.....	ویژگی و مولفه‌های دیگر موثر بر مدیریت
۸۱.....	آفات مدیریت

۸۵ مسئولیت‌ها و وظایف ده‌گانه یک مدیر و فرمانده

۸۸.....	۱- تصمیم‌گیری
۹۰.....	۲- نظارت‌ریزی
۹۱.....	۳- سازماندهی
۹۲.....	۴- ایجاد هماهنگی
۹۲.....	۵- ایجاد انگیزه
۹۳.....	۶- چاره‌جویی در برابر حوادث پیش‌بینی نشده
۹۵.....	۷- بررسی عوامل پیروزی، ناکامی و بهره‌گیری از آنها
۹۵.....	۸- جمع‌آوری اطلاعات و آمار
۹۸.....	۹- جذب نیروهای صالح
۹۹.....	۱۰- قدردانی، تشویق و توبیخ

۱۰۳ پندهای کوتاه مدیریتی

۱۱۹ گزیده‌هایی از کتاب‌های مدیریتی

۱۲۹ منابع و مآخذ

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ : صِنْفَانِ مِنْ أُمَّتِي إِذَا صَلَحَا صَلَحَتْ أُمَّتِي وَ إِذَا فَسَدَا فَسَدَتْ أُمَّتِي يَا رَسُولَ اللَّهِ وَ مِنْ هُمَا قَالَ الْفُقَهَاءُ وَ الْأَمْرَاءُ. (الخصال، ج ۱، ص ۳۶)

امام صادق علیه السلام از پدرش نقل می‌کند که پیامبر خدا صلی الله علیه و آله فرمود: دو گروه از امت من هستند که هر گاه اصلاح شوند، امت من اصلاح می‌شوند و هر گاه فاسد شوند، امت من فاسد می‌شود. گفتند آن گروه کدامند یا رسول الله؟ فرمود: فقهاء و امراء.

در بررسی تاریخ بشری و تمدن‌های گذشته آنچه که بیش از پیش نقش بسزایی در فرجام جوامع ایفا نموده است، اصل فرماندهی و مدیریت می‌باشد.

یکی از بهترین منابع برای دستیابی به الگوی صحیح و مناسب در زمینه فرماندهی و مدیریت استفاده از منابع اسلامی و همچنین تجارب مآل و فرماندهان موفق و صاحب نظران این عرصه می‌باشد.

در این کتاب با بهره‌گیری از بخش‌هایی از کلام حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام در نهج البلاغه و دیدگاه آن امام همام در خصوص اصل فرماندهی و مدیریت و همچنین اهمیت مرزداري و مرزبانی در کلام امام سجاد علیه السلام که در دعای بیست و هفتم صحیفه سجادیه بیان گردیده است و نیز استفاده از بیانات آیت الله مکارم شیرازی در خصوص اصل مدیریت و فرماندهی در اسلام با تبیین ویژگی‌ها و خصایل یک مدیر موفق سعی گردیده است تا الگوی مشخص و قابل اتکایی

برای استفاده و بهره‌مندی فرماندهان و مدیران به منظور دستیابی به روش صحیح و آزموده شده در پیشبرد اهداف مدیریتی و فرماندهی خود ارائه گردد. همچنین بیان نکته نظرات وام گرفته شده از بزرگان علم مدیریت باعث گردیده تا رهنمودهای کوتاه و کارآمدی در اختیار خوانندگان این کتاب قرار گیرد.

اهمیت موضوع مدیریت و فرماندهی به اندازه‌ای است که امام علی علیه السلام می‌فرماید:

وَمَكَانُ الْقِيَمِ بِالْأَمْرِ مَكَانُ النِّظَامِ مِنَ الْحَرْزِ يَجْمَعُهُ وَنَضْمُهُ، فَإِنْ انْقَطَعَ النِّظَامُ تَفَرَّقَ الْحَرْزُ وَذَهَبَ ثُمَّ لَمْ يَجْتَمِعْ بِخِذَائِهِ أَبَدًا. (فتح البلاغ، خطبه ۱۴۶)

جایگاه فرماندهی مانند سپاه، همانند رشته‌ای است که مهره‌ها را در آن کشند، و او آن‌ها را در کنار هم جای داده، اگر آن رشته بگسلد، مهره‌ها پراکنده شوند و هر یک به سویی روند. اسناد که گرد آوردنشان هرگز میسر نگردد.

در خاتمه از من تقدیر و شکر از تمامی عزیزانیکه ما را در گردآوری و تالیف این مجموعه یاری رسانده‌اند، از را نمایم‌های ارزنده و بی‌منت استاد گرامیمان جناب آقای فرزاد وفایی‌نژاد که از بی‌مناهی کتاب را عهده‌دار بوده‌اند، کمال تقدیر و تشکر را داشته و آرزوی رسیدن سربلندی ایشان را از خداوند متعال مسألت داریم.